

## **Domácí řád oddělení 3**

**Oddělení 3** je psychiatrické *uzavřené příjmové a doléčovací oddělení* určené pro pacientky ve věku 18 - 65 let, jejichž zdravotní stav vyžaduje trvalý dohled a péči zdravotnického personálu. Ve výjimečných případech lze z rozhodnutí lékaře na oddělení 3 umístit i pacientky ve věku 15-18 let nebo starší 65 let.

**Domácí řád oddělení 3** v návaznosti na obecná ustanovení domácího řádu PN HB upřesňuje a doplňuje pravidla, která platí pro pacienty hospitalizované na oddělení 3.

**1. Při příchodu na oddělení 3** je pacientka ošetřovatelským personálem seznámena s oddělením, domácím řádem, denním harmonogramem a možnostmi aktivit na oddělení, pokud to její zdravotní stav umožní.

**2. Během pobytu na oddělení** má pacientka svého ošetřujícího lékaře, jehož pokyny má povinnost dodržovat. Pacientky se s lékaři setkávají na vizitě a také se na ně mohou obracet individuálně po předchozí domluvě prostřednictvím ošetřovatelského personálu. S každou pacientkou hovoří lékař kromě vizity také individuálně, kdy pacientku, pokud to její zdravotní stav umožňuje, seznamuje s plánem další léčby a psychosociální rehabilitace a spolupracuje s ní na jeho plnění a aktualizaci.

**3. Hygiena.** Pacientka má právo na čisté lůžko. Lůžkoviny jsou pacientkám měněny za čisté dle potřeby, minimálně 1x týdně. Pacientka používá na oddělení vlastní hygienické potřeby a civilní oblečení, které musí být označeno. V souladu s hygienickými pravidly jsou pacientky v rámci svých možností povinny dbát o osobní hygienu a udržovat své ošacení v čistotě. Pokud pacientka nemá vlastní hygienické potřeby a čisté ošacení, nebo to neumožňuje její zdravotní stav, jsou jí zapůjčeny z oddělení. Praní oblečení pacientek probíhá v prádelně. Pravidelná osobní hygiena se provádí dle denního harmonogramu oddělení. Ošetřovatelský personál je oprávněn kontrolovat dodržování osobní hygieny, čistoty ošacení a pořádku v osobních věcech, motivovat pacientku ke zlepšení sebezpeče a také jí s osobní hygienou a oblékáním pomoci, pokud to vyžaduje její zdravotní stav. V případě výskytu přenosných onemocnění je personál oprávněn učinit veškerá nezbytná opatření, nutná k zamezení jejich dalšího šíření a prevenci jejich (infekční a parazitární nemoci).

**4. Strava. Dietu určuje výhradně lékař** a je v zájmu pacientek, aby nerušily průběh léčby porušováním diety. Během hospitalizace je pacientka poučena lékařem o svém případném dietním opatření. Pokud pacientky dostávají další potraviny od návštěv, musí být v souladu s jejich dietou, v přiměřeném množství a nesmí podléhat zkáze. Ošetřovatelský personál má právo zkontrolovat potraviny zakoupené pacientkou nebo přinesené její návštěvou, zda odpovídají dietním opatřením.

**5. Léky** ordinuje výhradně lékař a pacientkám je podává v určenou dobu zdravotní sestra. Sestra má právo na kontrolu, zda pacientka léky užila či nikoliv. Nutno si uvědomit, že podváděním při užívání poškozuje pacientka jen sama sebe a prodlužuje si tak pobyt v nemocnici. Z bezpečnostních důvodů není pacientkám povoleno přechovávat na oddělení vlastní léky. Také vitamíny, *potravinové doplňky* apod. je možné užívat pouze s vědomím lékaře, který je zaznamená do ordinace ve zdravotnické dokumentaci.

6. Je důležité, aby pacientky dodržovaly **denní harmonogram**, aktivně se účastnily nácviku sociálních dovedností a pokud to jejich zdravotní stav dovolí i pracovní terapie. Tyto aktivity jsou stejně jako léky důležitou složkou komplexní léčby a účast na nich je ordinována lékařem. Pracovní terapie přispívá rovněž k úpravě duševního stavu, proto nejsou pracovní činnosti honorovány.

7. **Kávu** nebo **čaj** vaří pacientkám výhradně ošetrovatelský personál v době od 8:30 do 11:30 hodin a od 14:30 do 15:00 hodin. Vzhledem k možným poruchám spánku u pacientek není pozdější vaření kávy nebo čaje povoleno.

8. **Kouření** tabáku je zlovyk, který působí škodlivě na zdraví, mj. oslabuje i nervovou soustavu a snižuje hladinu některých psychiatrických léků v krvi. Proto je třeba, aby pacientky při léčení omezily kouření na minimum. Na oddělení je zákaz kouření. Pacientky mohou kouřit jen mimo oddělení v doprovodu personálu nebo během vycházek. Z bezpečnostních důvodů nemohou pacientky přechovávat cigarety, elektronické cigarety, zápalky ani zapalovače u sebe. Lékař může limitovat množství cigaret při špatném zdravotním stavu pacientky, nebo pokud pacientka není schopna s jí dostupným množstvím cigaret hospodařit.

9. **Alkohol a drogy** jsou pro duševní zdraví vysoce škodlivé. Pití alkoholu a užívání drog je tedy proti smyslu celého léčení na psychiatrii. Porušení abstinence na oddělení, vycházce nebo propustce patří k nejzávažnějším porušením léčebného režimu. Sestry mají právo se přesvědčit kdykoliv a u kohokoliv (i dechovou zkouškou) a z rozhodnutí lékaře i odběrem moči, zda nedošlo k porušení abstinence. Je logické, že častěji se budou zkoušky provádět u pacientů, kteří v minulosti měli problémy se zneužíváním alkoholu a drog. Při zjištění porušení abstinence budou pacientovi pozastaveny vycházky. Během hospitalizace **není povolena** ani konzumace **nealkoholické piva**, které ve skutečnosti malé množství alkoholu obsahuje a zvyšuje touhu po alkoholu. Pro škodlivý vliv na duševní zdraví a rovnováhu a negativní vliv na léčbu není povolena ani konzumace **energetických nápojů**.

10. Pacientkám je během hospitalizace **zakázáno chovat nebo krmit zvířata**, která nejsou majetkem nemocnice a nejsou řádně veterinárně sledována, přechovávat v nemocnici **zbraně** nebo jiné **nebezpečné předměty, alkohol a nelegální návykové látky**, skladovat na oddělení předměty, které nesouvisejí s účelem hospitalizace. Pokud je to z bezpečnostních důvodů nezbytné, je ošetrojící personál oprávněn provádět za přítomnosti pacienta i kontrolu jeho osobních věcí.

11. Pacientky jsou **povinny šetřit ústavní inventář a zařízení**. Eventuální způsobenou škodu jsou povinni uhradit, pokud nedošlo k poškození pod vlivem duševní nemoci, o čemž rozhodne primář oddělení nebo jeho zástupce.

12. **Peníze a cennosti** pacientek jsou ukládány v nemocnici do úschovy na základě příkazní smlouvy. Z uložené finanční částky může pacientka čerpat 1x týdně částku na nákupy v kiosku v areálu PN nebo jako kapesné. V případě odůvodněné potřeby pacientky lze čerpat i formou mimořádného kapesného. Čerpání finančních prostředků probíhá s ohledem na duševní stav pacientky, jejich finančních možnostech a její schopnosti s penězi hospodařit, což posuzuje lékař, staniční sestra a zdravotně sociální pracovnice. U pacientek omezených ve svéprávnosti rozhoduje o výši čerpané částky jejich opatrovník ve spolupráci se zdravotně sociální pracovníci. Pacientky jsou povinny uhradit služby, které čerpají v nemocnici a které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění (holení, kadeřnice, pedikúra apod.).

**13. Klid a ticho** jsou mnohdy významnými pomocníky při léčení. Není povoleno rušit ostatní pacientky v době **poledního a nočního klidu**. Pokud pacientky používají vlastní radia či přehrávače, je třeba je používat se sluchátky, vždy se souhlasem primáře oddělení nebo ošetřujícího lékaře. Na oddělení není z bezpečnostních důvodů povoleno používat s výjimkou výše uvedených vlastní **elektrospotřebiče**. Běžné elektrospotřebiče (varná konvice, vysoušeč vlasů, televize, DVD a CD přehrávač, rádio apod.) jsou k dispozici jako součást inventáře oddělení.

**14. Kontakt s vnějším světem** je zajištěn prostřednictvím telefonu, návštěv, vycházek a propustek.

**a) Telefonování.** Pacientky, kterým v tom nebrání jejich zdravotní stav, mohou na oddělení používat na vlastní zodpovědnost své mobilní telefony po celou dobu hospitalizace s výjimkou poledního a nočního klidu, jídla, podávání léků a času, kdy se účastní lékařské vizity, vyšetření, terapií nebo jiných aktivit, které jsou nedílnou součástí léčby. Seznámení s pravidly používání potvrdí pacientka podpisem do edukačního listu. Výjimkou jsou pacientky s nařízeným ochranným léčením, které mohou mít u sebe mobilní telefon jen se svolením lékaře. U pacientek s omezenou svéprávností je vyžadován souhlas jejich opatrovníka. Nabíjení baterie mobilního telefonu je z bezpečnostních důvodů možné pouze v pracovně sester. Je zakázáno na mobilní telefon pořizovat zvukové či obrazové nahrávky z oddělení z důvodu ochrany osobních údajů, stejně tak i kontaktování záchranných složek (policie, hasiči, záchranná zdrav. služba) a personálu PN HB. V případě porušení tohoto zákazu bude pacientce mobilní telefon odebrán. Pacientkám, které nemají vlastní mobilní telefon k dispozici, pomůže v případě potřeby zprostředkovat kontakt zdravotně sociální pracovnice. Na chodbě oddělení 3 je umístěn telefon (tel. č. 569478175), na kterém mohou všechny pacientky přijímat hovory po celý den s výjimkou poledního a nočního klidu.

**b) Návštěvy** pacientek probíhají **denně** v návštěvní místnosti. Jsou povoleny během celého dne, ale ve všední den je doporučujeme až v odpoledních hodinách z důvodů dopoledních aktivit pacientek, které jsou součástí léčby duševních poruch. U pacientek s lékařem povolenými vycházkami mohou návštěvy proběhnout i v areálu PN a v některých případech, pokud to duševní stav pacientky dovoluje, po předchozí domluvě s lékařem i mimo areál PN. Ve výjimečných případech může primář nebo ošetřující lékař povolit návštěvu přímo na oddělení. Ze závažných zdravotních důvodů může primář nebo ošetřující lékař návštěvu nepovolit nebo časově omezit. Je-li návštěva zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo se chová nevhodně může ošetřovatelský personál návštěvu neumožnit nebo předčasně ukončit. Pokud je to pro zdravotní stav nebo léčbu nevhodné, může lékař zakázat návštěvy pacientů z jiných oddělení. K zákazu návštěv mohou vést také epidemiologické důvody.

**c) Vycházky.** Pokud to dovoluje jejich zdravotní stav, mají pacientky denně možnost chodit na léčebné vycházky, které povoluje ošetřující lékař. Podle zdravotního stavu se může jednat o **společné vycházky** (SV) v doprovodu ošetřovatelského personálu nebo rodinných příslušníků anebo **volné vycházky** (VV) po areálu PN nebo do města. Pacientky jsou povinny dodržovat určenou dobu vycházky. Pacientka může požádat i o **celodenní vycházku**. Z důvodů indikovaných lékařem může být pacientce udělena i **ověřovací léčebná propustka** mimo nemocnici, jejíž rozsah určí lékař, nejdéle však 5 dní. Během vycházek a propustek je zakázáno konzumovat alkohol a nelegální drogy.

**15. Bezpečnost.** Z bezpečnostních důvodů je v prostorách oddělení, vyžadujících zvýšený dohled, nainstalován *kamerový systém* bez možnosti pořizování záznamu. V nezbytných případech, pokud je pacientka pod vlivem duševní poruchy neklidná nebo svým chováním ohrožuje sebe nebo své okolí, může u ní být použit *omezovací prostředek*. Omezovacími prostředky se rozumí umístění pacientky do izolační místnosti (není na oddělení 3 k dispozici), do ochranného síťového lůžka, použití ochranného kabátku či omezení v lůžku pomocí popruhů a kurtů. O použití omezovacích prostředků rozhoduje vždy lékař. U pacientek hospitalizovaných dobrovolně (s jejich souhlasem) je užití omezovacích prostředků důvodem k hlášení soudu o jejich omezení ve volném pohybu. U pacientek omezených ve svéprávnosti, hospitalizovaných se souhlasem jejich opatrovníka informuje nemocnice opatrovníka o použití omezovacího prostředku a v případě jeho nesouhlasu oznámí soudu omezení ve volném pohybu ( tzv. nedobrovolný pobyt).

**16. Při propuštění z oddělení** odevzdá pacientka zapůjčené oblečení a věci. Pacientka je objednána na kontrolu do psychiatrické ambulance a vybavena léky do této kontroly. Dostane předběžnou propouštěcí zprávu a také dostane zpět své peníze a cennosti, které měla uloženy v administrativní budově v trezoru. Před propuštěním lékař edukuje pacientku způsobem odpovídajícím jejímu stavu o režimu a léčbě po propuštění, což uvede do propouštěcí zprávy. Definitivní propouštěcí zprávu ošetřující lékař vypracuje obvykle dodatečně a zašle ošetřujícím lékařům (psychiatr a praktický lékař, případně jiný specialista). Při překladu do jiného zdravotnického zařízení, umístění nebo návratu do sociální pobytové služby je zpravidla propouštěcí zpráva vydána ihned.

**17. Stížnosti** může pacientka podat formou *ústní* nebo *písemnou*. Pro shromažďování písemných stížností i jiných podnětů slouží schránka na oddělení, kterou minimálně 1x týdně vybírá staniční sestra. Písemné stížnosti adresované personálu oddělení jsou vyřizovány přímo na oddělení, písemné stížnosti nebo podněty, jejichž řešení přesahuje rámec oddělení nebo které jsou adresovány osobám mimo oddělení (ředitel nemocnice, hlavní sestra apod.) jsou předány na sekretariát nemocnice k dalšímu řízení. Ústně si pacientka může stěžovat zdravotnickému personálu přímo na oddělení. Pokud chce dojednat osobní schůzku s konkrétní osobou (ředitel, hlavní sestra apod.), je nutno to předem domluvit se staniční sestrou, která setkání zařídí. Každá stížnost musí být vyřízena do 30 dnů, v odůvodněných případech do 60 dnů od doručení. Forma vyrozumění o vyřízení stížnosti (ústní nebo písemná) záleží na dohodě stěžovatele a nemocnice. O vyřízení ústní stížnosti je stěžovatel zpravidla vyrozuměn ústně, o vyřízení písemné stížnosti zpravidla písemně. Pokud stěžovatel není spokojen s vyřízením své stížnosti v nemocnici, může se písemně obrátit na zřizovatele nemocnice (ministerstvo zdravotnictví), případně na jinou státní instituci dle vlastního uvážení. Stížnost nebo jiné písemné podání adresované mimo nemocnici musí pacientka odeslat na vlastní náklady, personál oddělení je povinen poskytnout jí na jeho žádost součinnost týkající se zjištění správné adresy, předání zásilky na poštovní podatelnu nemocnice, případně zprostředkování nákupu poštovních známek, obálek a papírů nebo zapůjčení psacích potřeb. *Anonymní stížnosti* nebo jiná písemná podání adresovaná nemocnici nebo jejím konkrétním zaměstnancům *nejsou vyřizovány*.

Domácí řád je přístupný pro pacienty i návštěvy na oddělení a na webové stránce nemocnice pod adresou: [www.plhb.cz](http://www.plhb.cz) nebo [www.pnhb.cz](http://www.pnhb.cz)

Tento domácí řád je platný od **1.8.2020**.

Zpracoval: prim. MUDr. Jan Horčíčko v.r.  
primář oddělení 3

Schválila: Mgr. Markéta Holubová  
ředitelka PN Havl. Brod